

Sähkönkäyttöpaikkojen liittymismaksujen määräytymisen periaatteet

1. Yleistä

Keminmaan Energia ja Vesi Oy:n (jäljempänä verkonhaltija) sähkönjakeluverkkoon liittymisessä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia Energiateollisuus ry:n suosittamia sähkönkäyttöpaikkojen liittymisehtoja. Liittyjä on verkonhaltijan kanssa liittymissopimuksen tekevä sähkönkäyttöpaikan (sähkönkäyttöpaikkojen), esimerkiksi kiinteistön tai rakennuksen, omistaja tai haltija. Liittymisehtoja täydentävät seuraavat verkonhaltijan hallinnon hyväksymät soveltamisohjeet ja hinnoitteluperusteet.

Liittyminen voi tapahtua 400/230 V pienjänniteverkkoon tai 20 kV keskijänniteverkkoon. Verkonhaltijalla on oikeus määrätä, mihin verkkoon liittyminen kulloinkin tapahtuu. Lähtökohtaisesti liittyjän vaatima liittymisteho määrittää liittymän jännitetason.

Liittymissopimus tehdään kirjallisesti. Liittymissopimusta ei voi siirtää koskemaan toista sähkönkäyttöpaikkaa. Liittyjä voi siirtää liittymissopimuksen, jossa määritetty liittymismaksu on maksettu, kiinteistön uudelle omistajalle tai haltijalle liittymisehtojen mukaisesti edellyttäen, että siirrosta ilmoitetaan verkonhaltijalle luotettavasti liittymissopimuksen päivittämistä varten.

2. Pienjänniteliittymän rakentaminen

Pienjänniteverkossa liittymispiste on tontin tai vastaavan rajalla, ellei ole teknistaloudellisesti perusteltua siirtää liittymispistettä lähemmäs kulutus pistettä. Verkonhaltija määrittelee liittämiskohdan liittymissopimuksessa. Ennen 1.7.2005 rakennetuissa kohteissa sovelletaan rakentamisajankohdan käytäntöä. Verkonhaltija rakentaa liittymismaksulla pienjänniteliittymisjohdon alueella, joka ei ole liittyjän omistuksessa tai hallinnassa, ellei toisin sovita. Verkonhaltija määrittelee liittymisjohdon tekniset vaatimukset. Liittymiskaapelin on oltava liittymissopimuksessa mainittua verkonhaltijan määrittämää tyyppiä.

Liittyjä vastaa liittymiskaapelin rakennuttamisesta liittymispisteen jälkeen, joka sijaitsee lähtökohtaisesti omistamallaan tai hallitsemallaan alueen rajalla, (asemakaava-alueella tonttialue, haja-asutusalueella erotetun tilan alue). Liittyjän rakennuttaman ja verkonhaltijan rakentaman liittymisjohdon osan kytkentä sisältyy liittymismaksuun ja verkonhaltija tekee sen liittyjän tilauksesta. Liittyjä vastaa rakennuttamastaan liittymisjohdon osasta ja sen mahdollisesti aiheuttamista häiriöistä. Liittymisjohdon muutoksista johtuvista kustannuksista, esimerkiksi pääkeskuksen sijainnin muuttuessa, vastaa liittymän omistaja. Mikäli liittymisjohdon muutos johtuu verkonhaltijan toimista, verkonhaltija vastaa muutoksen välittömistä kustannuksista.

2.1 Mittauskeskus ja pienjänniteliittymän pääsulakkeet

Mittauskeskus sijoitetaan ulos tai erilliseen tilaan, johon verkonhaltijalla on esteetön pääsy. Liittymän pääsulakkeet sijaitsevat kiinteistön pääkeskuksessa ja kuuluvat liittymän hankintaan. Pääsulakkeet on voitava sinetöidä. Pääsulakkeiksi ei hyväksytä johdonsuojakatkaisijoita tai katkaisijakojeita. Liittymisjohto päättyy pääkeskukseen, johon sijoitetaan noususulakkeet ja kiinteistön pääsulakkeet sekä energiamittaukset. Keskuksen varusteineen hankkii liittymä. Mikäli kyseessä on virtamuuntajamittaus, virtamuuntajat sekä vaadittavat varusteet mittauksen toteuttamiseksi kuuluvat keskuksen varusteluun ja liittymän hankittavaksi.

3. Pysyvän keskijänniteliittymän rakentaminen

Keskijänniteverkossa liittymispiste määritetään joko liittymän kojeistoon, tai verkonhaltijan omistuksessa olevaan jakeluverkon osaan. Mikäli liittymispiste määritetään liittymän kojeistoon, liittymä varaa kaksi kuormanerotinkennoa verkonhaltijan käyttöön. Ko. kennot omistaa ja kunnossapitää liittymä, mutta vain verkonhaltijalla on oikeus käyttää kennoissa olevia kytkinlaitteita. Yksityiskohdista osapuolten kesken sovitaan kussakin tapauksessa erikseen kirjallisesti.

Keskijänniteliittymissä mittaus tapahtuu keskijännitetasossa. Mittamuuntajat toimittaa liittymä verkonhaltijalla hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti. Muuntamoiden rakentamisessa noudatetaan kulloinkin viimeksi julkaistuja Energiateollisuus ry:n verkostosuosituksia sekä voimassa olevia sähköturvallisuusmääräyksiä. Muutoin keskijänniteliittymän toteuttamisessa noudatetaan samoja periaatteita, kuin pienjänniteliittymän kohdalla.

3.1 Vapaan kapasiteetin jakoperiaatteet

Verkonhaltija julkaisee 3 kk välein tiedon jakeluverkossa olevasta vapaasta kapasiteetista. Vapaan kapasiteetin määrä verkossa on määritelty kolmelle eri alueelle, mitkä ovat nähtävänä verkonhaltijan verkkosivuilla. Tämä kapasiteetti jaetaan potentiaalisten liittymien kesken tasapuolisesti ja syrjimättömin perustein. Kapasiteetin jakoperiaatteita sovelletaan ≥ 1 MW keskijänniteliittymiin.

Kapasiteetin jako tapahtuu siten, että Isohaara 1 alueella, voidaan yksittäisen liittymän käyttöön luvata 1/3 alueen vapaasta kapasiteetista. Isohaara 2 sekä Taivalkosken alueella voidaan yksittäisen liittymän käyttöön luvata 1/2 vapaasta kapasiteetista.

Vapaa kapasiteetti varataan vasta liittymissopimuksen tekemisen yhteydessä. Keskijänniteliittymillä liittymissopimuksen ehtona on hyväksytty rakennuslupa.

4. Sähköenergian mittalaitteet

Pääsulakkeeltaan $\leq 3 \times 63$ A olevissa liittymissä mittaus tapahtuu suoralla mittauksella. Liittymissä, joiden pääsulake on yli 3×63 A, käytetään epäsuoraa mittauksella. Liittyjä vastaa siitä, että kojeisto on varusteltu vaaditun mittauksen mukaisesti tarvittavilla komponenteilla ja kennoilla. Mittalaitteen toimittaa verkonhaltija. Mittauksessa noudatetaan Energiateollisuus ry:n Tuntimittauksen periaatteita- suositusta. Energian mittaus tapahtuu lähtökohtaisesti liittymisjännitteen kanssa samassa jänniteportaassa.

5. Liittymän tilaaminen

Sekä uuden liittymän rakentaminen että vanhan liittymän muuttaminen suoritetaan ainoastaan liittymän ja verkonhaltijan välisen kirjallisen sopimuksen perusteella. Liittymissopimuksesta tulee ilmetä liittämiskohta ja liittymissopimusta tehtäessä tulee ilmoittaa tilattavien energiamittauksien määrä. Liittymätilauksen yhteydessä toimitetaan aina asemapiirros sekä pysyvää yli 3×63 A liittymää tilattaessa lisäksi pääkeskusaavio, mittauskaaviot, mahdollinen nousukaavio sekä selvitys liittymäkoon laskemisesta. Keskijänniteliittymää tilatessa vaaditaan myös hyväksytty rakentamislupa.

Liittymän sähköurakoitsijan on sovittava tarkka liittämisaika verkonhaltijan yhteyshenkilön kanssa ja toimitettava kirjallinen tilaus ennen sähköverkkoon liittämistä verkonhaltijan yleistietolomakkeella. Lisäksi ennen jännitteenkytkentää liittymän sähköurakoitsijan on toimitettava allekirjoitettu käyttöönottoilmoitus em. henkilölle. Liittymästä tai hänen sähköurakoitsijastaan johtuvista turhista kytkentäkynneistä veloitetaan täysimääräiset matka- ja työkustannukset liittymäältä.

6. Sähkökäyttöpaikkojen liittämisestä perittävien maksujen määräytyminen

Sähkökäyttöpaikan liittämisessä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia Energiateollisuus ry:n suosittamia sähkökäyttöpaikkojen liittymisen ehtoja. Liittymissä, joissa sähköntuotannon ohella on myös kulutusta, peritään joko tuotannon tai kulutuksen liittymismaksu. Mikäli tuotannon liittymismaksu on suurempi kuin kulutuksen liittymismaksu, niin tällöin sovelletaan tuotannon liittymismaksun määrittämissä ja tilanteen ollessa päinvastainen, sovelletaan kulutuksen liittymismaksun määrittämissä.

6.1 Liittymismaksuperiaatteet pienjänniteverkossa

Pienjännitejakeluverkoissa noudatettavia periaatteita ovat vyöhykehinnointelu, aluehinnointelu, sekä tapauskohtainen hinnointelu. Liittymismaksu määräytyy Keminmaan Energia ja Vesi Oy:n sähköliittymähinnaston mukaisesti tai vyöhykehinnointelun ulkopuolella tapauskohtaisella hinnointelulla, erillisen tarjouksen perusteella.

Pääsulakkeen nimellisvirta/teho määrää liittymän vyöhykekohtaisen hinnan. Tapauskohtaisessa sekä aluehinnoittelussa liittymismaksu määräytyy sähköverkon laajennuskustannusten sekä kapasiteettivarausmaksun perusteella. Vyöhykekohtainen hinta sekä kapasiteettivarausmaksu on siirto- ja palautuskelpoinen ja arvonnlisäveroton. Mahdolliset liittämistä aiheuttavat laajennuskustannukset lasketaan ja veloitetaan energiaviraston julkaisemien jakeluverkon yksikköhintojen mukaan arvonnlisäverollisena, ja on palautuskelvoton. Uudet liittymät toteutetaan kolmivaiheisina.

6.1.1 Vyöhykehinnoittelu

Vyöhykehinnoittelulla tarkoitetaan pienjänniteliittyjien jakamista yhdenmukaisesti maantieteellisen sijaintinsa perusteella erilaisiin hintavyöhykkeisiin. Vyöhykkeiden (I-II) hinnoittelua ei sovelleta liittyttäessä verkkoon, jossa aluehinnoittelu on voimassa, tai verkkoon liittyy voimassa oleva jälkiliittyjälauseke.

Vyöhyke I

Vyöhykkeen I hinnoittelun piiriin kuuluvat liittymät 3x500 A pääsulakekokoon asti seuraavin maantieteellisin rajauksin: Asemakaava-alue (ei koske ranta-asemakaavoja, eikä rantaosayleiskaavoja). Asemakaava-alueen ulkopuolella vyöhykkeeseen 1 kuuluu liittymät, joiden liittymispiste voidaan määrittää linnuntietä mitattuna enintään 200 metrin etäisyydelle olemassa olevaan muuntamoon, joka ei ole aluehinnoitellulla alueella tai siihen ei liity jälkiliittyjälauseketta. Liittymismaksu on sähköliittymähinnaston mukainen sulakekohtainen hinta.

Vyöhyke II

Vyöhykkeen II hinnoittelun piiriin kuuluvat liittymät 3x160 A pääsulakekokoon asti seuraavin maantieteellisin rajauksin: Asemakaava-alueen ulkopuolella, kun etäisyys on yli 200 metriä, mutta enintään 600 metriä liittämiskohtaan olemassa olevalta jakelumuuntamolta, joka ei ole aluehinnoitellulla alueella tai siihen ei liity jälkiliittyjälauseketta. Liittymismaksu on sähköliittymähinnaston mukainen sulakekohtainen hinta.

Saaret ja muut vesistöjen takan sijaitsevat alueet

Jos liittymispiste sijaitsee saarella, tai joen/muun vesistön takana ilman kiinteää maayhteyttä, käytetään liittymän hinnoittelussa joko alue- tai tapauskohtaista hinnoittelua. Tätä periaatetta sovelletaan, vaikka alue maantieteellisesti muuten kuuluisi vyöhykehinnoittelun piiriin.

6.1.2 Tapauskohtainen hinnoittelu

Vyöhykehinnoittelun ulkopuolelle rajatuissa liittymissä sekä mainituissa erityistapauksissa liittymän hinta muodostuu tapauskohtaisella hinnoittelumenetelmällä. Tapauskohtainen hinta perustuu pelkästään kyseisen liittymän rakentamisesta aiheutuviin jakeluverkon laajennuskustannuksiin, sekä jännitetason ja sijainnin mukaan määräytyvään kapasiteettivarausmaksuun.

Tapauskohtaista hinnoittelua sovellettaessa tulee liittymissopimukseen jälkiliittyjälauseke, mikäli liittymän hinta muodostuu suuremmaksi kuin saman sulakekoon vyöhykkeen II mukainen hinta. Jälkiliittyjälauseke on voimassa 10 vuotta. Tapauskohtaisessa hinnoittelussa kapasiteettivarausmaksu on palautuskelpoinen ja arvonnlisäveroton. Verkon laajentamiskustannusten osuus on arvonnlisäverollinen ja palautuskelvoton.

Tapauskohtaisen hinnoittelun liittymismaksu muodostuu seuraavalla kaavalla

$$a + b \times P$$

missä

- a** on kustannus, joka sisältää välittömät verkkoon liittämistä aiheutuvat verkon laajennuskustannukset; ei sisällä verkon vahvistamisesta ja kehittämisestä aiheutuvia kustannuksia [€]
- b** on kapasiteettivarausmaksu, jolla huomioidaan olemassa olevan verkon keskimääräisiä vahvistuskustannuksia [€/kVA]
- P** liittymän liittymisteho [kVA]

6.1.3 Aluehinnoittelu

Aluehinnoittelulla tarkoitetaan tietyn ennalta rajatun, vyöhykehinnoittelun ulkopuolelle jäävän alueen liittymien liittymähinnan määrittelyä. Aluehinnoittelu voidaan määrittää joko yhden tai useamman muuntopiirin alueelle. Aluehinnoittelun edellytyksenä on, että potentiaalisia liittymiä on enemmän kuin yksi.

Aluehinta muodostuu jakamalla hinnoittelun kohteena olevalle alueelle arvioitujen potentiaalisten liittymien verkkoon liittämistä aiheutuvat verkon laajennuskustannukset alueen potentiaalisten liittymien määrällä, lisättyinä kapasiteettivarausmaksulla. Käytettävä kapasiteettivarausmaksu riippuu siitä, liitetäänkö rakennettava verkko olemassa olevaan pien- vai keskijänniteverkkoon.

Aluehinnoittelun liittymismaksu muodostuu seuraavalla kaavalla

$$\frac{a}{n_p} + b \times P$$

missä

- a** on kustannus, joka sisältää välittömät potentiaalisten liittymien verkkoon liittämisen aiheuttavat verkon laajennuskustannukset; ei sisällä verkon vahvistamisesta ja kehittämisestä aiheutuvia kustannuksia [€]
- b** on kapasiteettivarausmaksu, jolla huomioidaan olemassa olevan verkon keskimääräisiä vahvistuskustannuksia [€/kVA]
- n_p** on potentiaalisten liittymien määrä
- P** liittäjän liittymisteho [kVA]

Muodostettaessa aluehintaa olemassa olevan verkon läheisyydessä siten, että yksi tai useampi alueen potentiaalisista liittyjistä sijoittuu vyöhykehinnoitettun alueen sisäpuolelle, peritään näiltä liittyjiltä vyöhykehinnoittelun mukainen liittymismaksu. Muiden alueen potentiaalisten liittymien liittymismaksu määräytyy jakamalla koko alueen toteutuskustannukset alueelle sijoittuvien kaikkien potentiaalisten liittymien määrällä.

Aluehinnoitellulla alueella pientuotannon liittymismaksu ei saa sisältää vahvistuskuluja, kuten kapasiteettivarausmaksua. Tällöin pientuotannon liittymismaksu aluehinnoitellulla alueella määräytyy jakamalla koko alueen rakennuskustannukset potentiaalisten liittymien määrällä, mihin lisätään keskimääräinen tuotannon kulutusta suurempi verkon mitoituskustannus. Mikäli tuotantoliittymässä on myös kulutusta, kapasiteettivarausmaksu määräytyy kuitenkin kulutuksen liittymistehoa vastaavan tehon perusteella. Aluehinta on voimassa 10 vuotta tai kunnes alueella on saavutettu 100 %:n toteutumisaste. Tämän jälkeen siirrytään soveltamaan vyöhykehinnoittelua.

Ennen 1.12.2020 muodostettujen aluehinta-alueiden hinnoittelussa noudatetaan hinta-alueen muodostamisajankohtana noudatettuja periaatteita. Tämä tarkoittaa, että näillä alueilla aluehinta on voimassa, kunnes alueella on saavutettu 100 % toteutumisaste.

Potentiaaliset liittäjät

Potentiaalisilla liittäjillä tarkoitetaan sellaisia liittymiä tai sähkökäyttöpaikkoja, joiden voidaan olettaa liittyvän kohtuullisen ajan kuluessa aluehinnoittelun alueelle suunniteltuun tai rakennettuun sähköverkkoon. Potentiaalisiksi liittäjiksi lasketaan olemassa oleva sähköistettävä kiinteistö ja rakennuspaikka tai hyväksytyssä ranta- tai osayleiskaavassa esitetty rakennuspaikka tai muu sähköistettävä kohde.

Rakennuskynnys

Rakennuskynnyksellä tarkoitetaan aluehinta-alueita muodostettaessa liittymän tilaamiseen sitoutuvia potentiaalisia liittyjiä. Hanke toteutetaan, mikäli sopimuksen tehneitä liittyjiä on vähintään 60 % potentiaalisten liittyjien määrästä (pyöritys lähimpään kokonaislukuun).

Korotettu aluehinta

Mikäli alueelta ei löydy rakennuskynnyksen ylittävää lukumäärää halukkaita liittyjiä, on halukkuutensa ilmoittaneille liittyjille tarjottava mahdollisuutta liittyä sähköverkkoon korotetulla liittymismaksulla. Tällöin korotetun liittymismaksun suuruus määritetään siten, että alueen rakennuskynnystä vastaava prosentuaalinen osuus sähköistämiskuluista jaetaan liittymishalukkuutensa ilmoittaneiden lukumäärällä.

Sovellettaessa korotettua liittymismaksua aluehinnoittelussa, tulee liittymissopimukseen jälkiliittyjälauseke. Jälkiliittyjälausekkeet puretaan ja tapauskohtainen hinnoittelu korvataan aluehinnoittelulla siinä vaiheessa, kun rakennuskynnys (60 %) alueella täyttyy tai jälkiliittyjälausekkeen voimassaolo päättyy. Jälkiliittyjälausekkeen voimassaoloaika on 10 vuotta.

Mikäli aluehinnoittelu tai korotettu aluehinta johtaa kalliimpaan liittymishintaan kuin tapauskohtaisella hinnoittelulla, tällöin sovelletaan tapauskohtaista hinnoittelumenetelmää.

6.1.4 Liittymäkoon muuttaminen pienjänniteverkossa

Muutostilanteessa vanha liittymissopimus korvataan uudella liittymissopimuksella. Liittymän pienentämisestä ei peritä maksua, mutta mahdollisista muutostöistä aiheutuvista kustannuksista vastaa liittyjä. Liittymäkokoja suurennettaessa, lisäliittymismaksu määräytyy alla olevien periaatteiden mukaan.

Pienjänniteliittymän koon suurentaminen

Pienjänniteliittymän kokoja suurennettaessa peritään lisäliittymismaksu, joka on uutta ja olemassa olevaa liittymän pääsulakekokoja vastaavien liittymismaksujen erotus. Erotus lasketaan kulloinkin voimassa olevan liittymähinnaston mukaisista hinnoista.

Mikäli liittymä sijaitsee vyöhykehinnoittelun ulkopuolella, peritään vastaavasti nykyisen ja uuden pääsulakkeen mukaisen tehon mukaan määräytyvien kapasiteettivarausmaksujen erotus. Mikäli liittymän suurentamisesta johtuen, liittymispistettä joudutaan vyöhykehinnoittelun ulkopuolella muuttamaan, peritään verkon laajennuskustannukset osana lisäliittymismaksua.

Pienjänniteliittymän koon pienentäminen

Mikäli liittymän pääsulaketta pienennetään, ei liittymismaksua hyvitetä, vaan alkuperäisen liittymissopimuksen mukainen liittymisoikeus jää voimaan.

6.1.5 Liittymän 3-vaiheistaminen

Liittymän 3-vaiheistamisella tarkoitetaan vanhan 1-vaiheisen liittymän muuttamista 3-vaiheiseksi liittymäksi. 1-vaiheisen liittymän muuttamisesta 3-vaiheiseksi liittymäksi veloitettava lisäliittymismaksu on puolet (1/2) vyöhykekohtaisesta 3x25 A liittymän hinnasta. Mikäli liittymä on vyöhykehinnottelun ulkopuolella, lisäliittymismaksuna peritään kaksi kolmasosaa (2/3) 3x25 A liittymän kapasiteettivarausmaksusta. Lisäliittymismaksut määräytyvät aina kulloinkin voimassa olevan liittymähinnaston mukaisista hinnoista.

6.2 Liittymismaksuperiaatteet keskijänniteverkossa

Keskijännitejakeluverkolla tarkoitetaan tässä yhteydessä sähköverkkoa, joka on jännitetasoltaan 20 kV. Keskijännitejakeluverkkoon liittyessä käytetään tapauskohtaista hinnoittelumenetelmää, joka on esitetty edellä. Kapasiteettivarausmaksuna käytetään joko verkolle tai sähköasemalle määriteltyä kapasiteettivarausmaksua, riippuen liittymispisteen sijainnista. Suoraan sähköasemalle liitetään vain suuret, sähköaseman läheisyydessä sijaitsevat kohteet.

Liitettäessä sähkökäyttäjä keskijännitejakeluverkkoon, peritään liittymismaksussa liittämistä aiheuttavat välittömät verkon laajentamisesta aiheuttavat rakennuskustannukset sekä liittymän tehon mukaan määräytyvä keskijänniteverkon kapasiteettivarausmaksu. Verkon laajentamista ovat kokonaan uuden sähköverkon rakentaminen sekä toiminnallisesti uusien komponenttien lisääminen olemassa olevaan verkkoon.

Välittömiksi verkon laajennuskustannuksiksi katsotaan kaikki sellaiset toimenpiteet, joiden johdosta sähkökäyttöpaikan liittäminen voidaan suorittaa turvallisesti verkonhaltijan verkkoon siten, että verkonhaltijan liittymälle asettamat kohtuulliset tekniset reunaehdot täyttyvät.

Liittymäkoon muuttaminen keskijänniteverkossa

Keskijänniteliittymän tehonlisäyksen hinnoittelu perustuu tästä aiheutuviin mahdollisiin sähköverkon laajennuskustannuksiin sekä uuden ja vanhan liittymistehon välisen erotuksen mukaiseen kapasiteettivarausmaksuun.

Keskijänniteliittymäkoon pienentäminen

Mikäli keskijänniteliittymäkoko pienennetään, ei liittymismaksua hyvitetä, vaan alkuperäisen liittymissopimuksen mukainen liittymisoikeus jää voimaan. Liittymän pienentämisestä ei peritä maksua, mutta mahdollisista muutostöistä aiheutuvista kustannuksista vastaa liittymä.

6.3 Liittymän jännitetason vaihtaminen

Muutostilanteessa vanha liittymissopimus korvataan uudella liittymissopimuksella. Vanha liittymissopimus puretaan purkuehtojen mukaisesti ja sen korvaavasta liittymästä tehdään uusi liittymissopimus. Liittymän jännitetason vaihtamisesta peritään verkon välittömät laajennuskustannukset sekä kapasiteettivarausrakennusmaksun muutos, mikäli uusi kapasiteettivarausrakennusmaksu on vanhaa suurempi.

6.4 Liittymän ylläpito

Liittymissopimus voidaan liittyjän niin halutessa pitää voimassa, vaikka liittymässä ei ole sähkökäyttöä. Liittymän ylläpidosta tehdään erillinen sopimus. Liittymän ylläpidosta veloitetaan erillisellä laskulla. Ylläpitomaksu on liittymän pääsulakkeiden mukainen kulloinkin voimassa olevan ylläpitotariffin perusmaksu, lisättyinä viranomaismaksuilla ja veroilla.

Liittymän sähköjakelun katkaisemisesta ja jälleenkytkennästä peritään palveluhinnaston mukaiset toimenpidemaksut. Ainoastaan verkonhaltijalla on oikeus tehdä liittymien irti- ja jälleenkytkentöjä jakeluverkossa.

6.5 Toinen liittymä samaan kohteeseen

Lähtökohtaisesti yhteen kohteeseen toimitetaan vain yksi sähköliittymä. Mikäli samassa kohteessa on tarvetta useammalle liittymälle, näihin liittymiin sovelletaan tapauskohtaista hinnoittelua edellyttäen, että liittymien tarkoituksena on palvella samaa asiakasta tai samoja asiakkaita, kuin kohteen olemassa oleva liittymä. Mikäli liittyjä on eri ja liittymä ei palvele samoja asiakkaita kuin olemassa oleva liittymä, kuuluu se vyöhykehinnoittelun piiriin.

6.6 Liittymien yhdistäminen

Jos kahden samassa kohteessa sijaitsevan liittymän liittymistehot halutaan yhdistää yhden liittymän alle, peritään tästä verkonhaltijalle koituneet kustannukset poikkeuksellisesti toteutuneiden kustannusten mukaan, energiaviraston julkaisemien yksikköhintojen sijaan. Kapasiteettimaksu peritään, jos uuden liittymän teho on suurempi, kuin vanhojen liittymien tehojen summa. Kapasiteettimaksu peritään vain summan ylittävältä osalta. Jotta liittymät voidaan yhdistää, tulee molempien liittymien omistajana olla sama taho.

6.7 Tilapäinen liittymä

Ensisijaisesti pyritään tekemään pysyvä liittymissopimus. Tilapäisliittymästä tehdään kirjallinen liittymissopimus toisen osapuolen niin vaatiessa. Sopimuksen liitteeksi liitetään asemapiirros.

Tilapäisen liittymissopimuksen maksimivoimassaoloaika on kaksi vuotta verkonhaltijan allekirjoituspäivämäärästä. Sopimus päättyy tämän ajan kuluttua ilman erillistä irtisanomista. Jos tilapäinen liittymä ei sijaitse olemassa olevan sähköverkon välittömässä läheisyydessä, joudutaan rakentamaan tilapäinen liittymisjohto. Tilapäinen liittymisjohto tehdään kokonaisuudessaan laskutyönä. Liittyjä voi rakentaa tilapäisen liittymisjohdon myös itse. Tällöin liittymän mittaus ja pääsulakkeet sijoitetaan liittymän rakentaman johdon alkupäähän.

Mikäli tilapäinen liittymä halutaan rakennettavan joko kokonaan tai osaksi lopullisena liittymisjohtona, voidaan tämä suorittaa, jos se verkonhaltijan harkinnan mukaan on mahdollista ja tarkoituksenmukaista eikä tilapäisliittymä ole lopullista liittymää suurempi.

Liittymissopimuksen laadintaa varten liittyjä toimittaa verkonhaltijalle asemapiirroksen, josta ilmenee lopullisen pääkeskuksen sijainti. Liittyjä suorittaa lopullisen liittymismaksun normaalisti. Myöhemmin tarvittava liittymisjohdon siirto tehdään verkonhaltijan toimesta laskutyönä tai liittyjä vastaa itse siirtotyöstä, mikäli liittymisjohto on hänen omistuksessaan.

Tapauksissa, joissa tarvittavaa sähkötehoa ei voida antaa pienjänniteverkosta tai työmaan sähkölaitteet voivat häiritä muiden liittyjien sähkönkäyttöä, tilapäisliittymä toteutetaan keskijänniteliittymänä. Työmaa-aikaisen muuntamon hankinta ja käyttö kuuluu liittymän vastuulle, ellei kirjallisesti toisin sovita.

Tilapäiset liittymät veloituserusteet

Mikäli ennalta tiedetään sähkönkäyttötarpeen jäävän lyhytaikaiseksi, kuten rakennustyömaat, huvitilaisuudet yms. ei liittymismaksua peritä. Tilapäisen liittymän kustannukset määräytyvät kulloinkin voimassa olevan palveluhinnaston mukaan. Mikäli tilapäisliittymä sisältää verkonrakennustöitä (muita kuin pelkät kytkennät ja mittaroinnin) suoritetaan työ laskutustyönä.

6.8 Jälkiliittyjälausekkeen käyttö

Jälkiliittyjälausekkeella tarkoitetaan hyvitysehtoa, jonka perusteella liittyjälle tai useammalle liittyjälle palautetaan heidän aiemmin maksamiaan liittymismaksuja siinä vaiheessa, kun heidän rahoittamaansa verkonosaan liittyy uusia liittyjiä. Vain verkonosat mitkä palvelevat uusia liittyjiä kuuluvat jälkiliittyjälausekkeen piiriin. Jälkiliittyjälausekkeen voimassaoloaika on 10 vuotta.

6.9 Laajennuskustannukset

Laajennuskustannuksiksi katsotaan vain kyseistä liittyjää palvelevien verkonosien rakennuskustannukset. Verkon vahvistamis- tai parantamiskuluja, jotka voidaan katsoa liittyvän verkon kehittämismääräyksen piiriin kuuluviksi, ei katsota laajennuskustannuksiksi. Aluehinnoittelussa laajennuskustannuksiksi katsotaan alueen sähköistykseen toteuttamisen kannalta tekniset reunaehdot täyttävä jakeluverkko, joka suunnitellaan alueelle. Kustannukset määritellään käyttäen Energiaviraston julkaisemia sähkönjakeluverkon komponenttien yksikköhintoja.

6.10 Kapasiteettivarausmaksu

Kapasiteettivarausmaksun määrittämisessä sovelletaan energiaviraston julkaisemaa laskentatyökalua. Kapasiteettivarausmaksulla huomioidaan verkon vahvistamisesta aiheutuvia, keskimääräisiä kustannuksia, jotka määrittävät osaltaan tapauskohtaisen hinnoittelumenetelmän mukaiset liittymiskustannukset. Kapasiteettivarausmaksu määritetään olettamalla, että liittymät painottuvat runkojohdoille tasaisesti. Kapasiteettivarausmaksu määritetään sijainnin sekä jännitetason mukaan. Kapasiteettivarausmaksujen suuruus julkaistaan liittymishinnastossa, ja sitä päivitetään tarpeen mukaan verkon rakenteen muuttuessa.

Kapasiteettivarausmaksun määrittämisessä käytetyt parametrit keskijänniteverkolle:

- Tehokulma 0,95
- Suurin sallittu suunnittelun mukainen jännitteenalenema 4 %
- Keskimääräinen lähdön pituus 22 km
- Jännitetaso 20 kV
- Maakaapelointiaste 30 %
- Varasyötön huomioiminen 70 %

Kapasiteettivarausmaksun määrittämisessä käytetyt parametrit pienjänniteverkolle:

- Suurin sallittu jännitteenalenema 10 %
- Jännitetaso 0,4 kV
- Keskimääräinen runkojohdon pituus 50 m tarkkuudella 600 m
- Kerroin liittymien painottumisen huomioimiseksi 0,5
- Maakaapelointiaste 67 %

7. Tuotannon liittymismaksujen määräytymisen periaatteet

Tuotannon liittymissä noudatetaan edellä kuvattuja liittymismaksujen määräytymisen periaatteita jäljemmin mainitun poikkeuksin. Tuotannon verkkoon liittämiseksi noudatetaan kulloinkin voimassa olevia Energiateollisuus ry:n suosittamia sähköntuotannon liittymisehtoja.

7.1 Enintään 1 MVA sähköntuotantolaitteiston liittäminen verkkoon

Näennäisteholtaan enintään 1 MVA tuotantolaitteiston liittymismaksu määritetään kohdassa 6.1.1 mainitun vyöhykejaottelun mukaisesti, pääsulaketta vastaavan tehon ja maantieteellisen sijaintinsa perusteella. Tuotannon vyöhykehinnat perustuvat keskimääriisiin verkon laajennuskustannuksiin vyöhykkeellä, sekä tuotannon kulutusta suuremman verkostomitoituksen kustannuksiin.

Liittymän ollessa vyöhykehinnittelun ulkopuolella, noudatetaan alue- tai tapauskohtaista hinnoittelua, jotka on kuvattu luvussa 6. Alle 1 MVA tuotantoliittymien hinnoittelussa ei peritä kapasiteettivarausmaksua, mutta tuotantotehosta riippuvainen tuotannon kulutusta suurempi verkostomitoituksen kustannus peritään.

Mikäli tuotannon liittymässä on myös kulutusta, määräytyy liittymismaksu joko tuotannon tai kulutuksen liittymismaksun perusteella, riippuen siitä kumpi näistä muodostuu suuremmaksi.

Tuotantoliittymän hinta vyöhykehinnittelun ulkopuolella lasketaan kaavalla

$$a + c \times P$$

missä

- a** on kustannus, joka sisältää välittömät verkkoon liittämisestä aiheutuvat verkon laajennuskustannukset; ei sisällä verkon vahvistamisesta ja kehittämisestä aiheutuvia kustannuksia [€]
- c** on tuotannon kulutusta suurempi verkostomitoituksen kustannus [€/kVA]
- P** liittäjän liittymisteho [kVA]

7.2 Yli 1 MVA sähköntuotantolaitteiston liittäminen verkkoon

Yli 1 MVA tuotantolaitteiston liittymän liittymismaksu määräytyy tapauskohtaisella hinnoittelumenetelmällä, mutta liittymästä peritään kapasiteettivarausmaksu. Koska tuotannon liittäminen verkkoon vapauttaa mm. päämuuntajakapasiteettia, ja kulutuspainotteisessa verkossamme tuo myös muita hyötyjä, tuotannon liittäminen hyötyjä on huomioitu kapasiteettivarausmaksun määrittämisessä.

Otettaessa nämä hyödyt huomioon, peritään tuotannon kapasiteettivarausmaksuna keskijänniteverkon kapasiteettivarausmaksu, vähennettynä sähköaseman kapasiteettivarausmaksulla. Tällä huomioidaan päämuuntajakapasiteetin vapautuminen muiden kuluttajien hyödyksi. Kuitenkin jäljelle jäävän kapasiteettivarausmaksun osalla huomioidaan tuotannon tehon siirron aiheuttamat verkon vahvistustoimet, jotta tuotettu teho voidaan jakeluverkossa tehokkaasti siirtää kulutuskohteisiin. Tuotantoliittymän tehon ollessa suurempi, kuin verkonhaltijan sähköaseman päämuuntajan pienin kuormitusaste, voidaan katsoa, että hyötyjä tuotannosta ei enää ole. Tällöin sille osalle liityntätehoa, mistä verkonhaltija ei saa hyötyjä, sovelletaan täyttä keskijänniteverkon kapasiteettivarausmaksua.

8. Liittymissopimuksen irtisanominen ja liittymismaksun palautus

Pysyvää liittymää koskevan liittymissopimuksen irtisanomisen tulee tapahtua kirjallisesti. Irtisanomisesta tulee ilmetä liittymispaikka, liittyjän nimi ja yhteystiedot ja sopimuspäivämäärä sekä liittymän tunnus. Mikäli irtisanoja ei ole sama kuin liittymissopimuksen tekijä, on irtisanomisesta selvittävä peruste, jolla sopimus tai sopimuksen purkuoikeus on irtisanojalle siirtynyt.

Vyöhykehinnoitellut liittymismaksut sekä muissa tapauksissa kapasiteettivarausmaksut ovat palautuskelvollisia. Palautettavaa on vain varsinainen liittymismaksu tai kapasiteettivarausmaksu, mahdolliset rakentamiskustannukset eivät ole palautettavia maksuja. Palautettavan liittymismaksun euromäärä on alkuperäinen maksu ilman korkoja ja indeksi- yms. korotuksia. Mikäli liittymää on suurennettu maksamalla vain liittymismaksujen erotus, on palautettava määrä tällöin alkuperäisen liittymismaksun ja erotuksena maksettujen maksujen summa.

Palautettavasta liittymismaksusta vähennetään liittyjän mahdollisesti eräänntyneet saatavat, sekä liittymän purkamisesta ja liittyjän verkosta erottamisesta aiheutuvat kustannukset arvonlisäverollisena.